

Samen voor een sociale stad

2015 - 2018

*Samen werken we aan een sociaal en leefbaar Almere
waar iedereen naar vermogen meedoet*

2015

Almere in beweging

We staan in Almere voor de uitdaging om de omslag te maken naar een participatiesamenleving. De VMCA zet zich in om samen met partners deze omslag mogelijk te maken. Belangrijk daarbij is de goede aansluiting van informele zorg op formele zorg.

Inleiding

De transitie van het sociale domein is nu aan de uitvoering toe. Na jaren van voorbereidingen is de wetgeving op het gebied van langdurige zorg, jeugd en participatie nu werkelijk gedecentraliseerd naar de gemeenten. De transitie is zo goed als rond, we gaan nu werken aan het bereiken van een werkelijke transformatie van het sociale domein.

De kaders van de decentralisatie in Almere zijn vastgelegd in de beleidsnota 'Doen wat nodig is'. De uitwerking hiervan voor 2015 is vastgelegd in de beleidsnota 'Almere aan zet'.

2015 is een overgangsjaar. De verwachting is dat in de loop van de tijd, door ervaringen wijzer geworden, het beleid op punten zal worden bijgesteld.

Er wordt in toenemende mate een beroep gedaan op vrijwilligers en mantelzorgers. Dit biedt kansen, maar er zijn ook grenzen. Dit is de reden dat de VMCA in deze meerjarenvisie duidelijk maakt wat de rol en de meerwaarde van de VMCA kunnen zijn in de komende jaren. In Almere zien we een steeds grotere kloof ontstaan tussen zelfredzame Almeerders en mensen die het niet, of nu niet, op eigen kracht redden. Een toenemend aantal gezinnen leeft rond de armoedegrens of heeft te kampen met meervoudige problematiek. Daarnaast neemt de vergrijzing snel toe.

De VMCA werkt graag samen met Almeerse maatschappelijke organisaties om interventies die erop zijn gericht om de problemen die voortvloeien uit deze tendensen te voorkomen, te bestrijden, te ontwikkelen en uit te voeren. Daarom neemt zij onder andere actief deel in de wijkteams en richt zij zich op het versterken en zichtbaar maken van de bestaande informele

netwerken en op het ontwikkelen en aanbieden van eenvoudige en informele oplossingen.

Uitdagingen

We staan in Almere voor de uitdaging om het anders te gaan doen, om de omslag te maken naar een participatiesamenleving, uitgaande van mogelijkheden en aandacht voor waar het schuurt.

Waar nu nog veel individueel en formeel wordt aangeboden, zal een verschuiving plaatsvinden naar collectief en informeel. Hierbij gaan we uit van de talenten en de motivatie van de burgers en hebben we aandacht voor een goede aansluiting van informele op de formele zorg.

De belangrijkste uitdagingen die voortvloeien uit de beoogde maatschappelijke effecten in het sociaal domein zijn voor de VMCA:

- Iedereen moet mee kunnen doen in Almere.
- Voor mensen die dit niet vanzelf kunnen is ondersteuning nodig.
- Informele zorg moet goed aansluiten op professionele zorg. De bezuinigingen op de professionele zorg mogen niet leiden tot verschaalde zorg en ondersteuning.
- Goede ondersteuning van de mantelzorgers zodat zij niet overbelast raken. Dit is onmisbaar, omdat mantelzorgers meer zorgtaken krijgen. Professionele zorg kan pas worden ingezet als het sociale netwerk niet toereikend is.
- Er wordt steeds vaker en intensiever een beroep gedaan op vrijwilligers. De werving van diverse groepen vrijwilligers en activering van de burgers vraagt om een continu proces waarbij vraag en aanbod op elkaar worden afgestemd.

Focus van de VMCA

De VMCA zet zich in voor vrijwilligers en mantelzorgers. Wij zorgen wij ervoor dat zij hun werk goed kunnen doen, zich gewaardeerd voelen en hun stem kunnen laten horen. Vrijwilligers bieden we passend vrijwilligerswerk en mantelzorgers ondersteunen we zodat zij in balans blijven.

Vrijwilligers

Mensen worden gestimuleerd om zich vrijwillig in te zetten. Om dit mogelijk te maken en zoveel mogelijk mensen geïnteresseerd te krijgen en te houden voor het vrijwilligerswerk is het belangrijk om hen passend en uitdagend vrijwilligerswerk te bieden. Aandacht en waardering voor de vrijwilliger zijn daarbij sleutelwoorden.

Dé vrijwilliger bestaat niet. Er zijn diverse groepen vrijwilligers die elk hun eigen motivatie hebben om zich vrijwillig in te zetten. Om hen actief en enthousiast te houden is het belangrijk om aan te sluiten bij de behoeften van elk van deze groepen en hen een goede en uitdagende vrijwilligersplek te bieden.

Grofweg kunnen we vrijwilligers indelen in de volgende groepen:

- Vrijwilligers die regelmatig en uit zichzelf vrijwilligerswerk doen. Door de werkloosheid neemt het aantal hoogopgeleiden binnen deze groep toe.

- Geleide vrijwilligers die vrijwilligerswerk verrichten vanuit een bepaalde opdracht van een organisatie, opleiding, instantie of overheid, in meer of mindere mate verplicht.
- Werknemers die in het kader van maatschappelijk betrokken ondernemen door hun bedrijf gestimuleerd worden om een aantal uren vrijwilligerswerk te doen.
- Mensen met een beperking die via vrijwilligerswerk participeren in de samenleving.

Diversiteit in vrijwilligers vraagt om diversiteit in vrijwilligerswerk.

Mantelzorgers

Er komt meer zorg op de schouders van de mantelzorgers terecht. Zij moeten zodanig worden ondersteund dat zij hun zorgtaken op een goede manier kunnen uitvoeren en dit ook kunnen volhouden.

Belangrijk is dat draagkracht en draaglast in balans blijven. De VMCA helpt hen het informele netwerk in hun eigen leefomgeving te ontwikkelen en te versterken zodat zij hier hulp en ondersteuning kunnen vinden.

Daarnaast biedt de VMCA mantelzorgers cursussen, gespreksgroepen, praktische ondersteuning en de mogelijkheid tot ontmoeting en uitwisseling. De VMCA geeft mantelzorgers adviezen en informatie over wet- en regelgeving en wijst hen de weg naar de juiste instanties. Bijzondere aandacht is er voor kinderen die als jonge zorgopgroeien in gezinnen met diverse problemen.

Focuspunten VMCA binnen het sociaal domein

De VMCA richt zich specifiek op een aantal beoogde maatschappelijke effecten in het sociaal domein:

- Vormen en versterken van informele netwerken.
- Ondersteunen en ontlasten van mantelzorgers.
- Ondersteunen van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.
- Toeleiding van jongeren naar vrijwilligerswerk.
- Informele zorg naadloos aan laten sluiten op de formele zorg en ondersteuning, ook binnen bijvoorbeeld de jeugdzorg.

Belangenbehartiging en inspraak

De VMCA vindt het van belang dat zowel vrijwilligers als mantelzorgers in Almere een stem hebben en invloed kunnen uitoefenen op het beleid dat betrekking op hen heeft. Voor mantelzorgers is er de Belangenbehartiging Mantelzorg Almere. Voor vrijwilligers wordt een Vrijwilligersraad opgezet, waarbij gestreefd wordt naar een brede vertegenwoordiging van het hele Almeerse vrijwilligerswerk.

Meerwaarde VMCA

Wanneer wederkerigheid voortkomt uit eigen motivatie is deze duurzaam en verbindend.

De VMCA stimuleert de ontwikkeling en versterking van de eigen kracht van Almeerders volgens de filosofie van het door de VMCA ontwikkelde "Wederkerigheidswiel".

Wederkerigheidswiel

De VMCA heeft de filosofie van het wederkerigheidswiel ontwikkeld op basis van jarenlange ervaring en betrokkenheid bij vrijwilligers en mantelzorgers.

De filosofie beschrijft hoe mensen reageren wanneer zij oprechte aandacht en interesse ervaren en hoe dit kan worden omgezet in wederkerigheid, zodat zij zich op hun beurt weer kunnen inzetten voor een ander.

De VMCA gaat uit van de mogelijkheden van mensen. Wij zijn in staat praktische, eenvoudige oplossingen te bieden met een groot effect. Het werk van onze vrijwilligers sluit aan op het werk van de professionals en vormt een onmisbare aanvulling.

Dynamiek van het Wederkerigheidswiel

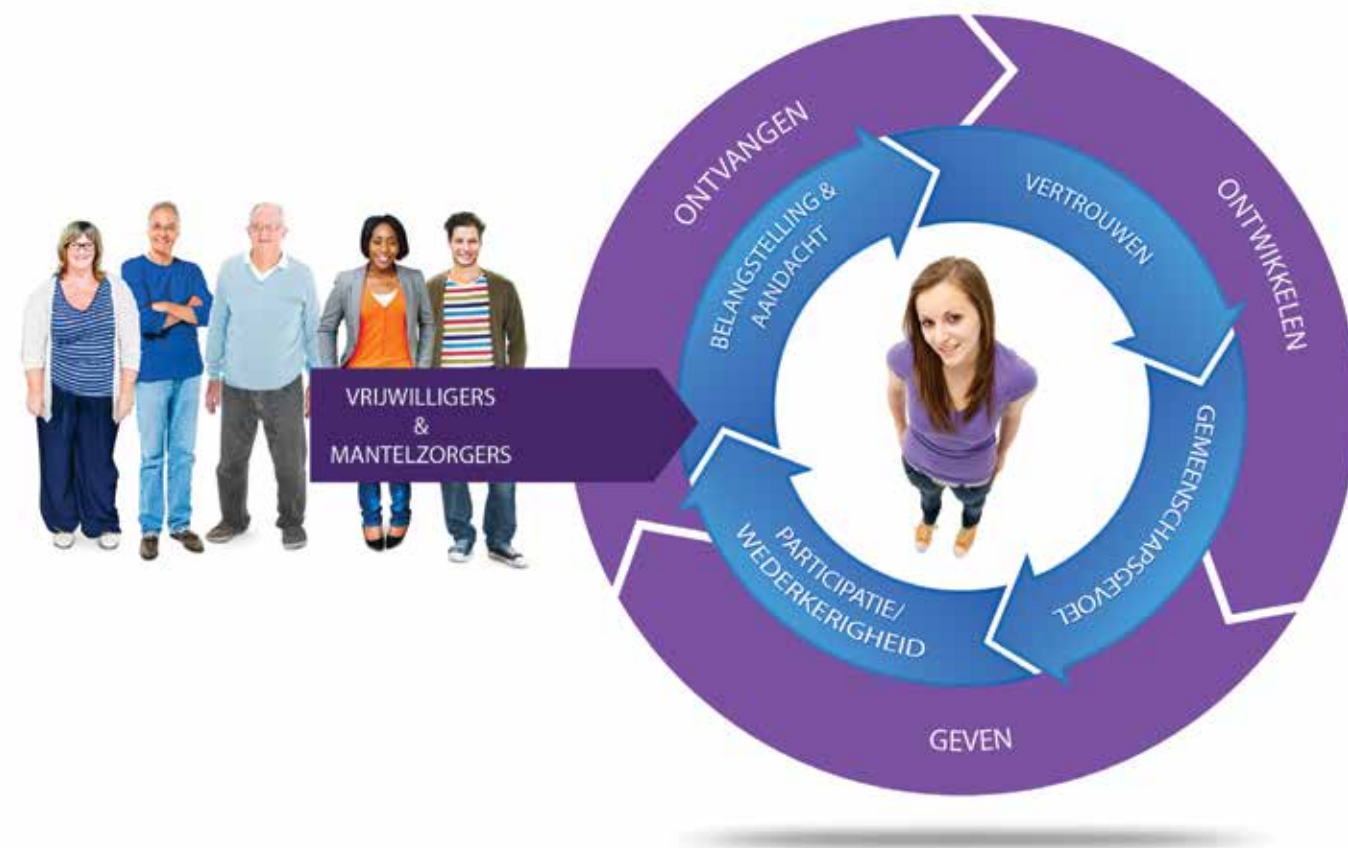
Vanuit oprechte belangstelling krijgt de ander het gevoel dat hij gezien en gewaardeerd wordt. Hierdoor ontstaat vertrouwen in de samenleving en dit resulteert in gemeenschapsgevoel. Hierdoor zullen mensen zich inzetten voor de samenleving en ontstaat wederkerigheid.

De vier aspecten die de basis vormen voor wederkerigheid zijn:

- Vertrouwen
- Meedoen
- Co-creatie
- Aandacht

Op de volgende bladzijden worden de aspecten van wederkerigheid beschreven.

VMCA Wederkerigheidswiel

Vertrouwen

Vertrouwen krijgen

De VMCA stimuleert mensen om de eigen regie en het eigen initiatief op te pakken. Wij hebben er vertrouwen in dat dit zal leiden tot een krachtige samenleving in Almere, waar iedereen meedoet en het vertrouwen heeft dat hij of zij ertoe doet.

Wij hebben er vertrouwen in dat mensen zich willen inzetten voor de samenleving en dat zij waardering ervaren wanneer zij meer zeggenschap en regie krijgen. Wij hebben vertrouwen in de mensen dat zij eigen initiatief positief zullen oppakken en wij zullen hen daarin stimuleren. Wij vertrouwen erop dat mensen leren van dingen die fout gaan. Dit mag niet afgestraft worden met strengere regels. Iedereen heeft het recht om fouten te maken en daarvan te leren. Wij hebben er vertrouwen in dat dit de Almeerse samenleving krachtiger maakt.

Als VMCA werken wij bij voorkeur los van beperkingen en protocollen en zetten wij onze expertise, kwaliteit en kennis in om te voorzien in de behoefte en de vraag van Almeerders. Mensen die moeite hebben om de eigen regie op te pakken zullen we stimuleren en helpen de eerste stappen te zetten naar de omslag in hun denken en doen.

Wij hebben vertrouwen dat we van Almere een krachtige samenleving kunnen maken waarin iedereen naar vermogen meedoet en het vertrouwen heeft dat hij of zij ertoe doet.

Meedoen

Iets betekenen

Meedoen geeft een gevoel van waardering en eigenwaarde. De VMCA ondersteunt en helpt mensen die zich willen inzetten voor de Almeerse samenleving zodat zij zich gewaardeerd voelen. De VMCA richt zich op het versterken van de informele netwerken zodat zij een goede aanvulling vormen op de formele zorg.

Meedoen, participeren, is belangrijk voor iedereen. Meedoen geeft een gevoel van waardering en eigenwaarde. Iedereen, zelfs de meest kwetsbare mensen, vragen wij iets te betekenen voor de samenleving en hun bijdrage te leveren.

De VMCA ondersteunt en helpt mensen die zich willen inzetten voor de Almeerse samenleving. Iedereen participeert vanuit eigen mogelijkheden. Samen kijken we naar die mogelijkheden en waar we deze kunnen versterken. Kwetsbare mensen zetten we in hun kracht door hen te motiveren en te stimuleren en waar nodig uit hun isolement te halen.

De VMCA maakt deel uit van de wijkteams. Met een praktische aanpak stimuleren we samen met andere organisaties mensen om in de eigen wijk mee te doen en een bijdrage te leveren aan de Almeerse samenleving.

Wij richten ons op verdere ontwikkeling en versterking van de informele netwerken zodat zij een goede aanvulling vormen op de formele zorg.

Co-creatie

We doen het samen

Samen met partners ontwikkelt de VMCA nieuwe initiatieven zodat we de Almeerse samenleving kunnen vernieuwen en versterken. Binnen de wijkteams stimuleren we de verschuiving van formele naar informele ondersteuning.

De transformatie van onze samenleving naar een participatiesamenleving vraagt om samenwerking. Samenwerking tussen mensen, organisaties en overheid. Alle partijen moeten hierin open met elkaar communiceren en gezamenlijke doelen nastreven.

De VMCA vindt het belangrijk om samen met partners nieuwe initiatieven te ontwikkelen en te zoeken naar de beste en meest efficiënte manier om deze te realiseren en tot een succes te maken. Wij streven naar open dialoog, vertrouwen en daadkracht bij alle partners.

De basis van de nieuwe sociale infrastructuur ligt in Almere in de wijkteams. Daar worden de handen ineens geslagen om de samenleving te vernieuwen en te versterken.

Binnen de wijkteams stimuleren we de verschuiving van formele ondersteuning naar informele ondersteuning, zodat er een preventieve werking uitgaat van de inzet en activiteiten vanuit de wijkteams. Uiteraard doen we dit altijd met aandacht voor de mogelijkheden en grenzen.

De VMCA vindt het belangrijk dat haar dienstverlening en manier van werken blijven aansluiten op de behoefte van de Almeerse samenleving en op maatschappelijke ontwikkelingen. Daarom zal de VMCA blijven zoeken naar innovatie binnen het vrijwilligerswerk, de mantelzorgondersteuning en de eigen organisatie.

Aandacht

Wat kun je doen?

De VMCA heeft aandacht voor de werkelijke behoefte van mensen. Wij brengen collectieve en informele oplossingen onder de aandacht. Zo kunnen mensen zelf kiezen, zelf bepalen en participeren binnen de mogelijkheden. Daarnaast hebben we aandacht voor wat mensen terug kunnen doen. Zo ontstaat wederkerigheid.

Aandacht voor mensen. Aandacht voor de wensen en behoeften van mensen. Niet handelen vanuit het aanbod, maar handelen vanuit wat nodig is. Wat hebben mensen echt nodig, wat zijn de mogelijkheden, wat kunnen zij zelf doen?

Wij geven mensen aandacht, vragen naar hun werkelijke behoeften en gaan daar praktisch en probleemoplossend mee aan de slag. Wij benadrukken niet het probleem, maar denken in oplossingen. Collectieve, informele oplossingen brengen wij onder de aandacht van mensen, zodat zij zelf kunnen kiezen, zelf kunnen bepalen en zelf kunnen participeren binnen de mogelijkheden die zij hebben of die hen worden geboden.

Er is aandacht voor de vraag, de persoon achter de vraag. Kan iemand die iets vraagt ook iets terug doen?

Onze activiteiten zijn gericht op het naar boven halen van de kwaliteiten en mogelijkheden. Wij bouwen voort op de talenten. Wij passen onze inzet daarop aan en gaan met deze talenten aan de slag. Op deze manier voelt iemand zich gewaardeerd en waardevol, zodat hij of zij een bijdrage kan leveren aan de samenleving. Wij weten uit ervaring dat nagenoeg iedereen wil en kan meedoen, zolang er aandacht is voor de persoonlijke omstandigheden. Dit is hoe wij wederkerigheid zien.

*Wederkerigheid vormt de basis voor een sociale stad.
Voor de VMCA zijn de belangrijkste aspecten van wederkerigheid:*

Vertrouwen

Meedoen

Co-creatie

Aandacht

Onze rol in de stad

De afbeelding op de voorpagina “touw-tje springen” heeft alles in zich wat de rol van de VMCA in Almere weerspiegelt.

In dit spel draait alles om op tijd inspringen, samenwerken om het beste resultaat te bereiken,

op een juiste manier coördineren en met elkaar communiceren. Dit alles met een flinke dosis plezier en enthousiasme.

Dit is precies hoe wij de rol van de VMCA in Almere zien.